

Ingezonden: Ondernemersfonds Nut / noodzaak?

Een ingezonden reactie door Jaap Budding op de column "Ondernemersfonds: nut en/of noodzaak" van Wijnand van der Hoeven op Aalburg.net.

In zijn column op Aalburg.net "Ondernemersfonds: nut en/of noodzaak?" houdt Wijnand van der Hoeven een warm pleidooi voor de vorming van het ondernemersfonds Altena.

Zijn blog steekt echter op enkele plaatsen vreemd in elkaar. In zijn beschrijving haalt hij twee zaken door elkaar, die op zich niets met elkaar te maken hebben.

Enerzijds is er de vraag of de vorming van een ondernemingsfonds op zich een goede zaak is. Bij bevestigende beantwoording is er anderzijds en vervolgens de beantwoording van de vraag hoe het ondernemersfonds dan aan de middelen moet komen.

Luidkeels wordt al geruime tijd, met name door het Economisch Platform beweerd dat het op te richten Ondernemersfonds een fonds is voor en door ondernemers. Volgens de website van het Ondernemersfonds in oprichting (www.ondernemersfondsaltena.nl/ondernemersfonds) is het doel: sectoraal en/of gebiedsgericht activiteiten te ontplooiën, die het ondernemersklimaat in de regio versterken. Deze activiteiten zijn nodig, omdat

- Bestedingspatronen van consumenten verschuiven en dat vergt meer inspanningen van winkelgebieden.
- Er te veel ondernemers zijn die niet mee betalen aan collectieve arrangementen
- Er komt meer concurrentie tussen steden en regio's op het gebied van veiligheid, inspiratie van de bedrijfsomgeving
- Aan het bedrijfsleven steeds meer wordt gevraagd verantwoordelijk te zijn voor de omgeving.

Als ik deze argumenten op hun merites beoordeel kan ik me niet aan de indruk onttrekken, dat zij een zeker waarheidsgehalte hebben, maar dat het argumenten zijn om de noodzaak van een ondernemersfonds aan te tonen gaat mij te ver. **Het is mij volstrekt onduidelijk wat een ondernemersfonds denkt te kunnen doen aan het bijsturen van veranderende bestedingspatronen (door bijvoorbeeld internet).**

Gaat het ondernemersfonds, zoals van de Hoeven ons voorrekende, met een budget van "500.000 zorgen voor meer veiligheid en voor een inspirerende bedrijfsomgeving in een zo groot gebied als Het Land van Altena? Ik waag het te betwijfelen. Bovendien is dit in beginsel een overheidstaak, zodat de vraag gerechtvaardigd is waarom dit opgepakt zou moeten worden door een ondernemersfonds.

Voor mede - verantwoordelijkheid voor de omgeving van het bedrijfsleven is de vorming van een ondernemersfonds evenmin een goed middel, omdat de omgeving in het gehele Land van Heusden en Altena wel een heel ruime omgeving is. Ook hiervoor ligt de primaire verantwoordelijkheid bij de overheid.

Dat te weinig ondernemers niet mee betalen aan collectieve arrangementen is geen argument voor het ondernemersfonds zelf, omdat dat een kwestie van financieren is, waarover later meer.

Verder is het verschil opvallend tussen de door het fonds zelf geformuleerde, concrete activiteiten van het fonds en het rijtje dat Van der Hoeven op somt om aan te tonen wat agrariërs aan dit fonds zouden hebben. Zo heeft het ondernemersfonds het over park- en centrummanagement, marketing, promotie, organiseren van evenementen, private co-financiering van innovatie- en andere projecten etcetera. Dan praten we toch wel over heel andere zaken, denk ik dan over het organiseren van een boerenerfdag en korting op de contributie van ZLTO.

Financiering van het ondernemersfonds

Er zijn te veel *free riders* volgens het ondernemersfonds i.o., dat wil zeggen te veel ondernemers betalen niet mee, maar profiteren wel van collectieve arrangementen. Volgens van der Hoeven is dat de reden de bijdragen te heffen in de vorm van een verhoging van de Onroerende Zaak Belasting. Dan moet iedereen zijn bijdrage wel storten. Tegenstanders beweren dat hier sprake is van een verkapte belastingheffing, hetgeen de voorstanders op hun beurt weer ontkennen. Gelet op het gedwongen karakter en omdat het heffingsmechanisme loopt via de WOZ is de conclusie dat sprake is van ordinaire belastingheffing onvermijdelijk.

Ook is nogal voor de hand liggend dat de heffing van deze extra belasting leidt tot lastenverzwaring. Dat de jaarlijkse bijdrage aan de Kamer van Koophandel komt te vervallen, verandert daar niets aan. Volgens de toenmalige Minister van Economische Zaken is de bijdrage komen te vervallen om de lasten van het bedrijfsleven te verlichten. Het geeft geen pas als deze lastenverlichting van de centrale overheid met de andere hand weer wordt afgenomen door een lagere overheid. Overigens blijven de Kamers van Koophandel gewoon functioneren, omdat de kosten nu ten laste van de begroting van het Ministerie van Economische Zaken komen.

Voor en door ondernemers, invloed van de overheid

Het adagium luidt dat het ondernemersfonds voor en door ondernemers zal zijn. Om dat te kunnen realiseren zal het fonds moeten draaien met een bestuur, dat een mandaat heeft van de ondernemers. Het is haast onmogelijk om deze taak als bestuurder uit te voeren. Daarvoor is de groep ondernemers te veel verdeeld in branches, locaties, belangen en zijn zij te veel met elkaar in concurrentie.

Bovendien zal het ondernemersfonds de nodige organisatiekosten met zich mee brengen, waaronder salariëring van het bestuur. Deze kosten zullen niet gebruikt kunnen worden voor activiteiten.

Als voorbeeld kunnen we de algemene kosten van het ondernemersfonds Leiden noemen. Volgens het jaarverslag van het fonds ging in 2010 ca. " 96.000 op aan algemene kosten, waarvan ca. " 31.000 als eenmalig werden geormerkt. Tel daarbij nog de perceptiekosten van de Gemeente en het zal duidelijk zijn, dat met oprichting van een ondernemingsfonds tevens een aanzienlijke kostenpost wordt opgeroepen.

De vraag wordt opgeroepen of het ondernemersfonds niet meer de wens is van de lokale overheid dan van de ondernemers zelf. ZLTO Altena heeft zich al tegen het ondernemersfonds gekeerd en het lijkt er op dat de Ondernemersvereniging Altena om onduidelijke redenen een beslissing voor zich heeft uitgeschoven. Kennelijk staat ondernemersland niet te juichen bij het idee van een fonds.

Uit de terminologie die Van der Hoeven gebruikt, kun je af leiden dat het fonds ook eigenlijk een idee van de overheid is. Zo beweert hij dat in de vorige bestuursperiode de gemeenten hub acties voortvarend hebben opgepakt, budget hebben verstrekt en mensen ter beschikking hebben gesteld om het fonds van de grond te krijgen. Alleen de andere Oo's (??) bleken niet vooruit te branden te zijn. In 2008 was het probleem dat ~~de~~ geesten er nog niet rijp voor waren+. En wat te denken van de opmerking dat ~~an~~ andere constructies als reclamebelasting en belasting voor speciale gebieden zijn veel lastiger te realiseren zijn+. Op een betere manier kan de rol van overheid, zoals Van der Hoeven die ziet, niet worden geïllustreerd: belasting moet er geheven worden van de ondernemers. Is het niet linksom, dan maar rechtsom.

Het woord is nu aan de politiek. Hopelijk zal er een meerderheid te vinden zijn om het onzalige plan van het ondernemersfonds in de prullenbak te laten belanden. Dat de CU in dat geval wil nadenken of ze nog wel evenveel geld en tijd in het economisch actieprogramma willen steken, is hun goed recht. Zolang het er maar niet in ontaardt dat de overheid haar eigen taken niet veronachtzaamd, is er niets aan de hand.

Jaap Budding